

Puolustushallinnon VATU-ohjelma

Yleiskuvaus

Puolustushallinnossa on parhaillaan käynnissä puolustusvoimien laaja uudistaminen pääministeri Jyrki Kataisen hallitusohjelman mukaisesti. Tasavallan presidentti ja hallituksen ulko- ja turvallisuuspoliittinen ministerivaliokunta linjasivat puolustusvoimauudistuksen lähtökohdat 8.2.2012. Uudistuksen tavoitteena on Suomen puolustuskyvystä huolehtiminen ja pysyvien kustannussäästöjen aikaansaaminen. Puolustusvoimauudistuksella sopeutetaan puolustusvoimat pieneneviin ikäluokkiin ja kasvaviin kustannuspaineisiin ylläpitäen ja kehittäen puolustuksen ennaltaehkäisykykyä.

Puolustusvoimauudistuksen toimeenpano käynnistyi vuonna 2012 ja jatkuu vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman aikajänteelle vuoteen 2015. Puolustusvoimauudistus sisältää merkittäviä rakenteiden ja toimintatapojen uudelleen järjestelyjä sekä puolustusvoimien materiaalihankintojen supistamista ja myöhentämistä. Lisäksi puolustusvoimauudistuksen toimeenpanoon liittyen Puolustushallinnon rakennuslaitos sopeuttaa toimintansa puolustusvoimien uuteen organisaatioon ja toimintatapaan. Puolustushallinnon osalta vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman muodostaa edellä mainittu puolustusvoimauudistuksen toimeenpanokokonaisuus.

Puolustusvoimauudistuksen uudelleenjärjestelyt ja kehittämistoimenpiteet ovat toimeenpanovaiheessa. Vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman puitteissa kertyneet kehittämisehdotukset, siltä osin kuin ne eivät sisälly puolustusvoimauudistuksen toimeenpanoon tai Puolustushallinnon rakennuslaitoksen toiminnan sopeuttamiseen, on saatettu virastojen johdon tietoon hyödynnettäväksi virastojen normaalissa kehittämistyössä ja johtamiskäytännöissä.

Lisätietoja:

[>> Puolustusvoimauudistus](#)

[>> Puolustusvoimat](#)

Inhimillisen pääoman kehittäminen

Puolustusvoimauudistuksessa henkilöstön määrä ja rakenne sopeutetaan vastaamaan puolustusvoimien 2020-luvun vaatimuksia ottaen huomioon sodan ajan suorituskyvyn ja joukkorakenteen kehittyminen sekä käytössä olevat kokonaisresurssit. Uudistuksessa puolustusvoimista vähenee noin 2100 tehtävää. Henkilöstövähennykset toteutetaan kattavana kokonaisratkaisuna, jossa henkilöstö sitoutetaan muutokseen ja henkilöstöä tuetaan muutoksessa. Kaikissa toimenpiteissä noudatetaan hyvän työnantajan periaatteita.

Lähes koko organisaation läpileikkaava puolustusvoimauudistus asettaa inhimillisen pääoman kehittämiseksi erityisen haasteen. Lähtökohdiana on ylläpitää henkilöstön korkea osaaminen ja motivaatio myös muutoksen aikana. Tavoitteena on, että keskeiset työhyvinvoinnin mittarit ovat uudistuksen jälkeen samalla korkealla tasolla kuin lähtökohdavuonna 2010.

Inhimillistä pääoman kehittämisessä keskitytään kolmeen alueeseen: (1) Innostavan johtamisen ja esimiestyön osa-alueella jatketaan henkilöstölle suunnattua esimies- ja vuorovaikutusvalmennusta. Valmennuksen tavoitteena on kehittää avointa palaute- ja johtamiskulttuuria sekä tukea työyhteisöjen toiminnan parantamista johtamistoimintaa kehittämällä. (2) Osaamisen kehittymisen ja uudistumisen osa-alueella taataan, että henkilöstö- ja tehtävä rakenne turvaa kriittisen osaamisen säilymisen. Lähtökohdiana ovat ensisijaisesti sodan ajan vaatimukset ja henkilöstövoimavarat kohdistetaan sodan ajan suorituskyvyn kannalta keskeisiin toimintoihin. (3) Työkyvyn (henkinen, fyysinen, sosiaalinen ja eettinen) osa-alueella lähtökohdiana on, että työyhteisön ilmapiiri syntyy osana arjen jokapäiväistä toimintaa. Työyhteisön sisäinen toimivuus, hyvä työilmapiiri ja henkilöstön tasa-arvo tukevat niin organisaation menestymistä kuin sen jäsenten hyvinvointia.

Inhimillisen pääoman kehittäminen ja seuranta on osa normaalia viraston toiminnan ja resurssien suunnittelua ja seurantaa. Tällä tavoin toimenpiteet saadaan aidosti osaksi viraston arkea.

VATU-hankkeet

Nimi	Lyhyt kuvaus	Tavoitteet
<p>Puolustusvoimauudistus</p> <p>Lisätietoja: Olli Suonio olli.suonio@defmin.fi</p> <p>>> Puolustusvoimauudistus >> Puolustusvoimat</p>	<p>Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelman mukaisesti hallitus on käynnistänyt puolustusvoimien laajan uudistamisen.</p> <p>Vuoden 2015 alkuun mennessä toteutettavan puolustusvoimauudistuksen perustavoite on varmistaa, että puolustusvoimilla on edellytykset täyttää tehtävänsä sekä ylläpitää Suomen sotilaallinen puolustuskyky 2020 -luvulle. Uudistuksen lähtökohtia ovat puolustusvoimien nykyisten lakisääteisten tehtävien jatkuminen, yleisen asevelvollisuuden toimivuuden varmistaminen sekä puolustusperiaatteen kehittäminen alueellisen puolustuksen pohjalta.</p> <p>Uudistuksessa sopeutetaan puolustusvoimien koko ja toiminta tasapainoon rahoituksen sekä pienenevän palveluskelpoisen ikäluokan koulutustarpeiden kanssa. Uudistuksessa hallintoyksiköiden ja johtamistasojen määrä vähenee. Lisäksi toimintoja keskitetään ja varusmieskoulutusta antavien joukko-osastojen lukumäärä sekä rakenne sopeutetaan vastaamaan pienentyvää palveluskelpoista ikäluokkaa sekä sodan ajan joukkojen koulutustarvetta. Toimipisteitä vähennetään ja tarpeettomista kiinteistöistä sekä toimitiloista luovutaan. Uudistus tuottaa merkittäviä säästöjä henkilöstökuluissa. Ratkaisuihin pyritään pitkän aikavälin vaikuttavuuteen.</p> <p>Puolustusvoimauudistuksen keskeiset uudelleenjärjestelyt toteutetaan kahdessa vaiheessa: 1.1.2014 sekä 1.1.2015.</p>	<p>vaikuttavuus: Suomen puolustuskyvyn turvaaminen. Puolustusvoimien toiminnan tason palauttaminen vuodesta 2015.</p> <p>palvelukyky: Yleisen asevelvollisuuden vahvistaminen.</p> <p>aikaansaannoskyky: Puolustusvoimien kestävä rakenteellinen ratkaisu ja tehokkaat toimintatavat. Puolustusvoimien henkilöstö- ja tehtävärakenne vastaa sodan ajan vaatimuksia.</p> <p>tuottavuus ja taloudellisuus: Pysyvät kustannussäästöt. Tasapainoinen menotaso ja menorakenne.</p>
<p>Logistiikkalaitoksen perustaminen</p> <p>Lisätietoja: Juha Härkin juha.harkin@mil.fi</p>	<p>Puolustusvoimauudistuksen osana uudistetaan puolustusvoimien logistiikka muodostamalla nykyistä keskitetympi logistiikkajärjestelmä. Uudelleenjärjestelyssä poistetaan logistiikkajärjestelmän päällekkäisyydet, tehostetaan toimintaa ja vähennetään logistiikan henkilöstöä.</p> <p>Nykyisten kolmen puolustushaaran materiaalilaitosten sekä erillisten logististen</p>	<p>vaikuttavuus: Puolustusvoimallisilla logistiikka- ja materiaalipalveluilla turvataan puolustuskyvyn edellyttämien suorituskykyjen rakentaminen, ylläpito ja käyttö.</p> <p>palvelukyky: Luodaan edellytykset Logistiikkalaitoksen perustamiselle.</p>

	<p>yksiköiden toiminta, parhaat käytänteet ja osaaminen organisoidaan yhteen Puolustusvoimien logistiikkalaitokseksi.</p> <p>Puolustusvoimien logistiikkalaitos aloittaa toimintansa 1.1.2015.</p>	<p>aikaansaannoskyky: Kehitetään ja ylläpidetään logistiikka- ja materiaali palvelujen edellyttämä osaaminen.</p> <p>tuottavuus ja taloudellisuus: Kustannustehokas toimintamalli, jossa yhdistetään olemassa olevaa osaamista ja resursseja sekä välitetään turhaa ja päällekkäistä työtä.</p>
<p>Kokonaisturvallisuuden toimeenpano</p> <p>Lisätietoja:</p> <p>Vesa Valtonen ve-sa.valtonen@turvallisuukskomitea.fi</p> <p>>> Turvallisuukskomitea >> Yhteiskunnanturvallisuus</p>	<p>Kokonaisturvallisuuden toimeenpano -hankkeen tavoite on tehostaa ja yhtenäistää valtionhallinnon varautumisen suunnittelua ja kehittää valmiusjärjestelmän toimintaa. Painopiste on keskuhallinnon toimintojen kehittämisessä palvelemaan paremmin valtioneuvostoa ja siten myös alaista hallintoa.</p> <p>Kokonaisturvallisuuden varautumisen keskeisimmät toimijat ovat Turvallisuukskomitea, valmiuspäällikkökokous ja valmiussihteerit. Nykyinen toimintamalli perustuu mainittujen yhteistyöelimiensä säännönmukaisiin kokouksiin ja tarvittaessa toimintaan häiriötilanteissa. Keskeisin muutos nykymuotoiseen toimintamalliin on valmistelemaan tason yhteistyön tiivistäminen ja kokousjärjestelmän keventäminen.</p> <p>Kehittäminen on aloitettu osana perustetun Turvallisuukskomitean toiminnan suunnittelua vuoden 2013 alusta.</p>	<p>vaikuttavuus: Yhteiskunnan varautuminen ja elintärkeiden toimintojen turvaaminen</p> <p>palvelukyky: Valtiojohdon ja valtioneuvoston johtamista tukeva kokonaisturvallisuuden valmiusjärjestelmä.</p> <p>aikaansaannoskyky: Valmiusjärjestelmä toimii verkostona nopeammin, joustavammin, oppivammin, osallistavammin ja kaikkien ammattitaitoa hyödyntäen.</p> <p>tuottavuus ja taloudellisuus: Valmiusjärjestelmän päällekkäisyyksien poistaminen. Nykyistä kustannustehokkaampi toimintamalli.</p>
<p>Kyberturvallisuusstrategian toimeenpano</p> <p>Lisätietoja:</p> <p>Vesa Valtonen ve-sa.valtonen@turvallisuukskomitea.fi</p>	<p>Suomen kyberturvallisuusstrategia valmistui vuoden 2013 alussa. Strategian laatiminen oli yksi hallitusohjelman kärkihankkeista. Strategian periaatteiden toimeenpanoa valmistellaan toimeenpano-ohjelmassa, jonka laatimista koordinoi Turvallisuukskomitea.</p> <p>Kyberturvallisuusstrategian toimeenpano-ohjelma sisältää yhteiset kansalliset periaatteet strategisten linjausten toimeenpanosta. Lisäksi siihen sisältyvät hallinnonalojen ja toimijoiden valmisteluvastuulle tulevat käytännön toimenpiteet.</p> <p>Toimeenpano-ohjelma laaditaan toimintokohtaisesti, mutta samalla pyritään luomaan seurantajärjestelmä, jonka avulla voidaan tarkastella esimerkiksi erilaisten kyberturvallisuutta edistävien hankkeiden toteutumista.</p>	<p>vaikuttavuus: Suomi kykenee kansallisesti hallitsemaan kybertoimintaympäristön tahallisia tai tahattomia haittavaikutuksia sekä vastaamaan ja toipumaan niistä.</p> <p>palvelukyky: Valtioneuvostolla ja eri toimijoilla on käytettävissään kyberturvallisuuden hallinnan toimintamalli sekä kybertoimintaympäristön tilannekuva.</p> <p>aikaansaannoskyky: Luotettava kyberturvallisuuden yhteistoimintaverkosto. Toiminta on avointa, nopeaa, joustavaa ja hyödyntää kaikkea tarvittavaa ammattitaitoa.</p> <p>tuottavuus ja taloudellisuus:</p>

		Kustannustehokas toimintamalli, jossa yhdistetään olemassa olevaa osaamista ja resursseja sekä välletään turhaa ja päällekkäistä työtä.
--	--	---

Ydintoimintoanalyysiuudistusten toteutus/

Toteutuksessa

Nro	Nimi	Ehdotuksen laajuus / uudistuksen kohde	Toimijat (vastuu, osallistujat)	Lisätietoja
	Puolustusvoimauudistus	<p>Uudistuksen tavoitteena on Suomen puolustuskyvystä huolehtiminen ja pysyvien kustannussäästöjen aikaansaaminen. Puolustusvoimauudistuksella sopeutetaan puolustusvoimat pieneneviin ikäluokkiin ja kasvaviin kustannuspaineisiin ylläpitäen ja kehittäen puolustuksen ennaltaehkäisykykyä.</p> <p>Uudistuksessa sopeutetaan puolustusvoimien koko ja toiminta tasapainoon rahoituksen sekä pienenevän palveluskelpoisen ikäluokan koulutustarpeiden kanssa. Uudistuksessa hallintoyksiköiden ja johtamistasojen määrä vähenee. Lisäksi toimintoja keskitetään ja varusmieskoulutusta antavien joukko-osastojen lukumäärä sekä rakenne sopeutetaan vastaamaan pienentyvää palveluskelpoista ikäluokkaa sekä sodan ajan joukkojen koulutustarvetta. Toimipisteitä vähennetään ja tarpeettomista kiinteistöistä sekä toimitiloista luovutaan. Uudistus tuottaa merkittäviä säästöjä henkilöstökuluissa. Ratkaisuihin pyritään pitkän aikavälin vaikuttavuuteen.</p>	Puolustusvoimat Puolustusministeriö	<p>Olli Suonio olli.suonio@defmin.fi</p> <p>>> Puolustusvoimauudistus >> Puolustusvoimat</p>
	Puolustushallinnon rakennuslaitoksen kehittämisen osana puolustusvoimauudistusta	<p>Puolustushallinnon Rakennuslaitos (PHRAKL) uudistaa organisaationsa ja toimintansa vastaamaan puolustusvoimien uutta sodan ja rauhan ajan rakennetta ja toimintatapaa. Varuskuntien lakkauttamiset ja niihin liittyvät tiloista luopumiset aiheuttavat muutoksia Rakennuslaitoksen palvelujen kysyntään.</p>	Puolustushallinnon rakennuslaitos Puolustusvoimat Puolustusministeriö	<p>Hallintopäällikkö Ritva Peura ritva.peura@phrakl.fi</p>

Lisätietoja puolustushallinnon VATU-ohjelman toteutuksesta:

Olli Suonio
olli.suonio@defmin.fi